

Πράσινες Δεξιότητες – Ο ορισμός τους και πως να τις αναπτύξετε

Co-funded by
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project Number [2021-1-EL01-KA220-VET-2021-1-EL01-KA220-VET-000033152]

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	3
2. Λέξεις Κλειδιά	3
3. Μαθησιακοί Στόχοι	3
4. Τι είναι το GreenComp?	4
5. Ικανότητες	5
a. 5.1 Ενσωμάτωση Αξιών Βιωσιμότητας	5
b. 5.2 Αγκαλιάζοντας τη πολυπλοκότητα στη Βιωσιμότητας	5
c. 5.3 Οραματισμός Βιώσιμου μέλλοντος	6
d. 5.4 Δράση για τη Βιωσιμότητα	6
6. How to apply them	7
6.2 Μελέτη Περίπτωσης	7
6.3 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΗΣΗ(ΕΕΚ)	8
6.4 Μελέτη Περίπτωσης	9
7. Ψηφιακά εργαλεία σε συμφωνία με τις βιώσιμες ικανότητες	9
7.1 Almond	9
7.2 Spinlister	10
7.3 Too Good To Go	10
7.4 Refill	10
7.5 Swancy	11
7.6 BlaBlaCar	11
7.7 Good Guide	11
7.8 Giki	12
8. Περίληψη	12
9. Ερωτήσεις για Προβληματισμό	13

10.	Χρήσιμες αναφορές και πηγές	13
11.	Βιβλιογραφία	14

1. Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια, έχουν δείξει την πραγματικότητα και τον επείγον χαρακτήρα της κλιματικής αλλαγής. Τα τελευταία επτά χρόνια (2015–2021), σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Μετεωρολογικό Οργανισμό, ήταν τα πιο ζεστά που έχουν καταγραφεί ποτέ. Ομοίως, στα μέσα Ιουλίου 2021, η Γερμανία είδε τις χειρότερες πλημμύρες που έχουν δει ποτέ στη Δυτική Ευρώπη, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα ζημιές 20 δισεκατομμυρίων δολαρίων στην οικονομία της χώρας. Επιπλέον, η Τουρκία γνώρισε ξηρασίες. Πολλά έθνη, συμπεριλαμβανομένης της Ισπανίας, της Ελλάδας και της Γαλλίας, υπέστησαν σοβαρές πυρκαγιές. Αυτά είναι μόνο μερικά παραδείγματα που αποδεικνύουν ότι πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για τον μετριασμό αυτών των κλιματικών καταστροφών. Ωστόσο, πρέπει να αναπτύξουμε ανθεκτικές δεξιότητες εάν θέλουμε να είμαστε σίγουροι ότι οι ενέργειες που κάνουμε είναι οι σωστές.

Αυτή η ενότητα πραγματεύεται τις βιώσιμες ικανότητες, με άλλα λόγια, το πλαίσιο GreenComp που αναπτύχθηκε από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕ) [(υπηρεσία έρευνας και γνώσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)]. Έτσι, η ενότητα θα απαριθμήσει κάθε ικανότητα μαζί με σύντομες εξηγήσεις για το τι σημαίνει και πώς θα γίνει κατανοητό. Στη συνέχεια, η ενότητα θα εξετάσει ορισμένες συμβουλές για την εφαρμογή ορισμένων ικανοτήτων, ενθαρρύνοντας τη δια βίου μάθηση και εστιάζοντας σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, ΕΕΚ (επαγγελματική και εκπαιδευτική κατάρτιση) και φοιτητές. Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό, η ενότητα θα συζητήσει μερικά ψηφιακά εργαλεία, όπως το Refill, το Spinlister, το Too good to go και το Almond μεταξύ άλλων, που μπορεί να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν τη διαδικασία ενσωμάτωσης πράσινων ικανοτήτων στην καθημερινή μας ζωή.

2. Λέξεις Κλειδιά

Βιωσιμότητα, Ικανότητες, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, ΕΕΚ, Ψηφιακά Εργαλεία

3. Μαθησιακοί Στόχοι

- οι μαθητές θα αποκτήσουν και θα αναπτύξουν τις γνώσεις τους για τις βιώσιμες ικανότητες.

- οι εκπαιδευόμενοι θα ενθαρρυνθούν να εισάγουν βιώσιμες αλλαγές στην καθημερινή τους ρουτίνα.
- οι εκπαιδευόμενοι θα ενημερωθούν για την ύπαρξη ψηφιακών εργαλείων που θα μπορούσαν να διευκολύνουν τη διαδικασία ενσωμάτωσης βιώσιμων ικανοτήτων στην καθημερινή τους ζωή.
- οι εκπαιδευόμενοι θα ενημερωθούν για το γεγονός ότι οι ατομικές ενέργειες έχουν σημασία.

4. Τι είναι το GreenComp?

Ως απάντηση στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η GreenComp λειτουργεί ως εγχειρίδιο που καθορίζει βιώσιμες ικανότητες υπό το φως της συναίνεσης που επιτυγχάνεται από ειδικούς και ενδιαφερόμενους φορείς. Το πλαίσιο αναπτύχθηκε ως απάντηση στην αυξανόμενη ζήτηση από τα άτομα να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και καλύτερες συμπεριφορές προκειμένου να αρχίσουν να ζουν βιώσιμα και οικολογικά. Οι συγγραφείς κατάλαβαν ότι η ικανότητα ενσωμάτωσης βιώσιμων πρακτικών στην καθημερινή ρουτίνα ήταν ζωτικής σημασίας, τόσο για την υγεία του πλανήτη, όσο και για τους κατοίκους του. Ο όρος "GreenComp" αναφέρεται σε ένα σύνολο 12 ικανοτήτων που χωρίζονται σε τέσσερις διαφορετικούς τομείς. Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η ύπαρξη ενός τέτοιου πλαισίου είναι εξαιρετικής σημασίας, καθώς, ο στόχος που έχει τεθεί είναι, να μετατραπεί η Ευρώπη σε «μια κλιματικά ουδέτερη ήπειρο» μέχρι το έτος 2050.

Οι συγγραφείς πιστεύουν ότι, η μακροχρόνια αλλαγή απαιτεί δια βίου μάθηση και γι' αυτό ο στόχος είναι να εκπαιδεύσουν τους ανθρώπους όλων των ηλικιών για το γεγονός ότι οι άνθρωποι εξαρτώνται από τη φύση και για τη σημασία της διατήρησης της βιοποικιλότητας και της αργής αλλά σταθερής χρήσης βιώσιμων πρακτικών. Επιπλέον, οι συγγραφείς θεωρούν το πλαίσιο ως ένα «ζωντανό έγγραφο» και αναμένουν να εισαχθούν αλλαγές στο εγγύς μέλλον, όποτε οι αρμοδιότητες εφαρμόζονται στην πράξη.

Οι δημιουργοί του πλαισίου ορίζουν τη βιωσιμότητα, ως τη διασφάλιση ότι οι ανθρώπινες ενέργειες δεν επηρεάζουν αρνητικά άλλες μορφές ζωής ή τον ίδιο τον πλανήτη. Επιπλέον, υποστηρίζει επίσης την έννοια, ότι τα όρια ενός πλανήτη δεν ξεπερνιούνται όσον αφορά, για παράδειγμα, τη χρήση ορυκτών καυσίμων.

5. Ικανότητες

Η GreenComp χώρισε τις ικανότητες βιωσιμότητας σε τέσσερις τομείς:

- Ενσωμάτωση αξιών βιωσιμότητας
- Αγκαλιάζοντας την πολυπλοκότητα στη βιωσιμότητα
- Οραματισμός βιώσιμου μέλλοντος
- Δράση για τη βιωσιμότητα

Ας δούμε ποιες ικανότητες περιλαμβάνονται σε αυτούς τους τομείς για να μπορέσουμε να τις κατανοήσουμε σωστά.

a. 5.1 Ενσωμάτωση Αξιών Βιωσιμότητας

Οι ικανότητες που περιλαμβάνονται στον πρώτο τομέα (της ενσωμάτωσης της βιωσιμότητας) είναι:

α) αποτίμηση της βιωσιμότητας – η ικανότητα αυτή, δίνει έμφαση στον προβληματισμό σχετικά με τις προσωπικές αξίες των ατόμων, για να τις συγκρίνει και να δει πόσο διαφορετικές είναι και στη συνέχεια, να αξιολογήσει πώς συμμορφώνονται με την ιδέα της βιωσιμότητας. Αυτή η ικανότητα κάνει τους ανθρώπους να συνειδητοποιήσουν ότι οι αξίες επιλέγονται από άτομα που έχουν τη δύναμη να αποφασίσουν που θα δώσουν προτεραιότητα στη ζωή τους.

β) υποστήριξη της δικαιοσύνης – η έμφαση στη δικαιοσύνη για όλες τις γενιές, για όσους ζουν σήμερα και για εκείνους που θα καταλάβουν τον πλανήτη στο μέλλον.

γ) προώθηση της φύσης – για τη διατήρηση της βιόσφαιρας, η ικανότητα αυτή, υποδηλώνει το σεβασμό και την αναγνώριση των αναγκών καθώς και των δικαιωμάτων όλων των ζωντανών όντων.

b. 5.2 Αγκαλιάζοντας τη πολυπλοκότητα στη Βιωσιμότητα

Οι ικανότητες που περιλαμβάνονται στον δεύτερο τομέα (που περιλαμβάνει την πολυπλοκότητα στη βιωσιμότητα) είναι:

β) Συστημική σκέψη - η ικανότητα αυτή, αναφέρεται στο να λάβουμε υπόψιν το πλαίσιο, προκειμένου να κατανοηθεί πώς όλες οι πτυχές συνδέονται μεταξύ τους.

γ) Κριτική σκέψη – η ικανότητα αυτή, δίνει έμφαση στην ικανότητα αξιολόγησης των πληροφοριών και των επιχειρημάτων που δίνονται και στον προβληματισμό σχετικά με τον

τρόπο με τον οποίο, πτυχές όπως, το περιβάλλον και η κουλτούρα στην οποία μεγαλώνει κανείς, καθώς και το υπόβαθρό του επηρεάζουν τον τρόπο σκέψης του.

δ) Πλαισίωση προβλημάτων – η ικανότητα αυτή, αφορά την εύρεση λύσεων ή εφαρμόσιμων προσεγγίσεων, είτε σε υπάρχουσες, είτε σε πιθανές προκλήσεις.

c. 5.3 Οραματισμός Βιώσιμου μέλλοντος

Ο τρίτος τομέας (οραματισμός βιώσιμου μέλλοντος) συνίσταται στις ακόλουθες ικανότητες:

α) Μελλοντικός γραμματισμός – η ικανότητα αυτή ασχολείται με τον οραματισμό διαφόρων σεναρίων βιώσιμου μέλλοντος και την προσπάθεια ανάπτυξής τους κάνοντας τις απαραίτητες ενέργειες για την επίτευξη των καλύτερων αποτελεσμάτων.

β) Προσαρμοστικότητα – η ικανότητα υποδηλώνει την ικανότητα προσαρμογής σε διαφορετικές καταστάσεις και λήψης κατάλληλων αποφάσεων όταν αντιμετωπίζουμε καταστάσεις που είναι διαφορούμενες ή επικίνδυνες.

γ) Διερευνητική σκέψη – η ικανότητα συνίσταται στη δημιουργικότητα και τον πειραματισμό στην αναζήτηση καινοτόμων ιδεών και πολιτιστικών πρακτικών για την επίτευξη βιωσιμότητας.

d. 5.4 Δράση για τη Βιωσιμότητα

Ο τέταρτος τομέας (δράση για τη βιωσιμότητα) περιλαμβάνει τις ακόλουθες ικανότητες:

α) Πολιτική δράση - η αρμοδιότητα αφορά την απαίτηση για πολιτικές που ρυθμίζουν τις βιώσιμες ευθύνες, καθώς και για την απόδοση ευθυνών, για συμπεριφορές που δεν είναι βιώσιμες.

β) Συλλογική δράση - η ικανότητα αυτή συνεπάγεται το να αναλαμβάνουμε δράση σε συνεργασία προκειμένου να πραγματοποιήσουμε αλλαγές.

γ) Ατομική πρωτοβουλία - η ικανότητα αφορά την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του καθενός στα πλαίσια της βιωσιμότητας και της βελτίωσης της κατάστασης του πλανήτη καθώς και της κοινότητας.

6. How to apply them

6.1 Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις(MME)

Είναι πολύ σημαντικό οι MME (μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις) να χρησιμοποιούν τέτοιες ικανότητες στη λειτουργία των επιχειρήσεών τους, διότι όταν αθροίσουμε όλες αυτές τις επιχειρήσεις, η κλίμακα των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον και το αποτύπωμα που αφήνουν είναι αρκετά αξιοσημείωτο, αν λάβουμε υπόψη ότι στην Ευρώπη το 60-70% της βιομηχανικής ρύπανσης προκαλείται από τις MME. Ομοίως, οι εκπαιδευτές της ΕΕΚ (επαγγελματικής και εκπαιδευτικής κατάρτισης) θα πρέπει να αποκτήσουν τη γνώση αυτών των ικανοτήτων για να είναι σε θέση να τις μεταδώσουν στους μαθητές τους στην ΕΕΚ. Σε αυτό το κεφάλαιο θα δοθούν ορισμένες συμβουλές για το πώς ενσωματώνονται οι επιλεγμένες ικανότητες στην καθημερινή ρουτίνα.

Η γνώση των βιώσιμων ικανοτήτων μπορεί να είναι χρήσιμη για τις MME ή για τα άτομα που επιθυμούν να ανοίξουν τη δική τους επιχείρηση μια μέρα, καθώς οι βιώσιμες πρακτικές μπορούν πράγματι να προσελκύσουν περισσότερους πελάτες, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι όλο και περισσότεροι άνθρωποι επηρεάζονται από τις περιβαλλοντικές αλλαγές, για παράδειγμα, από τη ζέστη του καλοκαιριού που τα τελευταία χρόνια ήταν για πολλούς αφόρητη. Οι MME θα μπορούσαν να προσαρμόσουν την ικανότητα της "διερευνητικής σκέψης", καθώς μπορούν να δημιουργήσουν μια επιχείρηση από νέες, βιώσιμες πρακτικές, για παράδειγμα, μια εταιρεία θα μπορούσε να ξεκινήσει μια νέα πλατφόρμα ή έναν ιστότοπο όπου οι άνθρωποι θα μπορούν να ανταλλάσσουν ρούχα, να μοιράζονται αυτοκίνητα, να χαρίζουν τρόφιμα που δεν θα μπορούσαν να καταναλώσουν λόγω ενός επερχόμενου ταξιδιού ή απλώς λόγω της αφθονίας των προϊόντων στο ψυγείο. Αυτή η αρμοδιότητα αφορά τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Δεδομένου ότι οι MME πρέπει να οραματίζονται πιθανά σενάρια για τις επιχειρήσεις τους, για να αποφύγουν πιθανά λάθη και κινδύνους, διότι η αποτυχία τους μπορεί να οδηγήσει σε χρεοκοπία, γιατί να μην υιοθετήσουν την ικανότητα "οραματιζόμενοι βιώσιμα μέλλοντα" και να οραματιστούν ένα μέλλον φιλικό προς το περιβάλλον και υπεύθυνο; Η ικανότητα αυτή συνδέεται με την αποκαλούμενη "μελλοντική παιδεία".

6.2 Μελέτη Περίπτωσης

Petit Cafè, ένα μικρό εστιατόριο στην L'Amprosta (Καταλονία) της Ισπανίας με φιλοσοφία "km0". Η Isabel Alejos Reche, ιδιοκτήτρια του μαγαζιού, αποφάσισε να σερβίρει στο

εστιατόριό της ποιοτικά, φρέσκα και κυρίως τοπικά προϊόντα. Στο Petit Café, βασικά συστατικά όπως το λάδι, το ψάρι, το αρνί, το ρύζι και τα κρασιά προμηθεύονται από την περιοχή, καθώς σκέφτηκε να μειώσει την αλυσίδα των διανομέων και έτσι να μειώσει επίσης τις εκπομπές CO₂ με τη μείωση της μεταφοράς τροφίμων. Επιπλέον, το Petit Café είναι μέλος της κοινότητας Slow Food, η οποία είναι μια μη κερδοσκοπική οικο-γαστρονομική ένωση που ιδρύθηκε το 1989 και σήμερα εκπροσωπείται σε 122 διαφορετικές χώρες. Η Isabel (Petit Café) ενσαρκώνει τις ικανότητες της ατομικής πρωτοβουλίας και της συστημικής σκέψης, καθώς αναγνώρισε την ευθύνη της για την κατάσταση του πλανήτη καθώς και για την κοινότητα στην οποία ζει. Αυτό την ενέπνευσε να δημιουργήσει συμμαχίες με τοπικούς παραγωγούς που ωφελούν τόσο την ίδια, όσο και άλλους ανθρώπους που βρίσκονται κοντά της (τοπικούς παραγωγούς) και τον πλανήτη.

6.3 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΗΣΗ(ΕΕΚ)

Οι καθηγητές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη μετάδοση των γνώσεων που σχετίζονται με τις ικανότητες. Στην τάξη μπορούν να τονίσουν τη σημασία της μάθησης σχετικά με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, καθώς η μάθηση μπορεί να προκαλέσει αλλαγή στις απόψεις ή τη συμπεριφορά κάποιου. Επιπλέον, μπορούν να δημιουργήσουν ευκαιρίες μάθησης που αποσκοπούν στη βελτίωση αυτών των ικανοτήτων, καθώς και να υποστηρίξουν τους μαθητές στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους σε θέματα αειφορίας και στην υιοθέτηση νέων πράσινων πρακτικών για την καθημερινή τους ρουτίνα. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν επίσης να ενθαρρύνουν συλλογικές δράσεις, για παράδειγμα να συγκεντρώσουν όλους τους μαθητές για να μαζέψουν τα σκουπίδια σε ένα δάσος.

Παρόλο που σε αυτή τη μικροενότητα εστιάζουμε στις ΜΜΕ καθώς και στους εκπαιδευτικούς και τους σπουδαστές της ΕΕΚ, έχει μεγάλη σημασία για όλους τους ανθρώπους να ζουν σύμφωνα με την ικανότητα της "ατομικής πρωτοβουλίας", η οποία σημαίνει να αναλαμβάνουν ηγετικό ρόλο και να είναι φορείς αλλαγής. Επιπλέον, η ικανότητα αυτή περιλαμβάνει επίσης την απόδειξη ότι ένας βιώσιμος τρόπος ζωής δεν σημαίνει χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο ή μεγαλύτερα έξοδα.

6.4 Μελέτη Περίπτωσης

Παρόλο που πρόκειται για μια πρωτοβουλία από πάνω προς τα κάτω, εδώ είναι ένα καλό παράδειγμα σχολείων ΕΕΚ και μαθητών που αγκαλιάζουν και εφαρμόζουν τις πράσινες ικανότητες (ειδικά αυτές που αφορούν τον τομέα "Οραματισμός βιώσιμου μέλλοντος"):

Το Centro de Formación Folgado στη Βαλένθια (Ισπανία) πρόκειται να συμμετάσχει στο έργο καινοτομίας EMPRENDE_IMPACT+, το οποίο υποστηρίζεται από το ΜΕΡΡ (Υπουργείο Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης), στόχος του οποίου είναι ο σχεδιασμός και η έναρξη ενός νέου προγράμματος βιώσιμης επιχειρηματικότητας.

Το πρόγραμμα επιχειρηματικότητας απευθύνεται κυρίως σε μαθητές μεσαίου και ανώτερου κύκλου επαγγελματικής κατάρτισης, που θέλουν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της πράσινης, γαλάζιας και κοινωνικής οικονομίας, σύμφωνα με την εργασία 4: «Πρωώθηση εμπειριών για τη δημιουργία επιχειρήσεων (θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων), οι οποίες τονώνουν τις επιχειρηματικές αξίες των μαθητών ή διευκολύνουν τη μετάβαση στην αγορά εργασίας από το εκπαιδευτικό περιβάλλον, παρέχοντας το απαραίτητο πλαίσιο, τους κανόνες, την υποστήριξη και τη συνοδεία».

7. Ψηφιακά εργαλεία σε συμφωνία με τις βιώσιμες ικανότητες

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστούν ψηφιακά εργαλεία που μπορούν να διευκολύνουν τη διαδικασία ενσωμάτωσης των πράσινων ικανοτήτων στις καθημερινές και τετριμμένες ρουτίνες.

7.1 Almond

Το Almond είναι μια εφαρμογή που έχει ως στόχο να βοηθήσει τους ανθρώπους να ζήσουν μια ζωή με ισορροπημένο αποτύπωμα άνθρακα. Για να ολοκληρωθεί η αποστολή πρέπει να ακολουθηθούν τέσσερα βήματα. Πρώτον, η πλατφόρμα θα σας βοηθήσει να υπολογίσετε το αποτύπωμα άνθρακα σας για το οποίο θα ανταμειφθείτε μέσω της προστασίας πέντε δέντρων που βρίσκονται στο δάσος του Αμαζονίου καθώς και μέσω της φύτευσης ενός δέντρου. Δεύτερον, η εφαρμογή θα σας βοηθήσει να ανακαλύψετε ηθικές μάρκες. Στη συνέχεια, κάθε φορά που πραγματοποιείτε αγορές από τις προαναφερθείσες μάρκες, θα κερδίζετε τα λεγόμενα "Offset Coins" (1 Offset Coin σημαίνει φύτευση ενός δέντρου και

προστασία σε πέντε από αυτά). Το τελευταίο βήμα είναι να ξεκινήσετε τη διαδικασία συλλογής όσο το δυνατόν περισσότερων Offset Coins, τα οποία σας επιτρέπουν να φυτέψετε αλλά και να προστατεύσετε δέντρα, ώστε να φτάσετε σε ένα ουδέτερο ισοζύγιο CO₂. Αυτή η εφαρμογή συμφωνεί με τον τομέα της ενσάρκωσης της βιωσιμότητας, καθώς έχει κατά νου τις μελλοντικές γενιές και τον αέρα στον οποίο θα αναπνέουν.

7.2 Spinlister

Το Spinlister είναι μια εφαρμογή που διευκολύνει και ενθαρρύνει τη χρήση ποδηλάτων. Χάρη στην εφαρμογή είναι πιο εύκολο να παραιτηθείτε από την ενοικίαση αυτοκινήτου όταν βρίσκεστε μακριά και να επιλέξετε εναλλακτικές λύσεις, φιλικές προς το περιβάλλον, όπως η μετακίνηση με ποδήλατο. Μέσω της πλατφόρμας μπορείτε να βρείτε έναν ιδιοκτήτη ποδηλάτου από τον οποίο μπορείτε είτε να νοικιάσετε είτε να δανειστείτε ένα ποδήλατο.

7.3 Too Good To Go

Το Too Good to Go είναι μια εφαρμογή που βοηθάει τον πλανήτη, αποτρέποντας τη σπατάλη τροφίμων. Ο στόχος πίσω από τη δημιουργία της εφαρμογής ήταν να δημιουργηθεί ένας κόσμος στον οποίο ό,τι παράγεται καταναλώνεται και να ελαχιστοποιηθεί η ποσότητα των τροφίμων που πετιούνται καθημερινά. Για να χρησιμοποιήσετε την εφαρμογή πρέπει πρώτα να επιλέξετε ένα κατάστημα και να ορίσετε μια ώρα. Στη συνέχεια, το μόνο που χρειάζεται να κάνετε είναι να παραλάβετε το φαγητό την ώρα και από τον τόπο που έχει κανονιστεί.

7.4 Refill

Το Refill είναι μια εφαρμογή που έχει ως στόχο να περιορίσει και να ελαχιστοποιήσει στο μέγιστο δυνατό βαθμό, τη χρήση πλαστικού. Η εφαρμογή σας βοηθά να συναντήσετε μέρη που λειτουργούν στο όνομα του λεγόμενου κανόνα των "μηδενικών αποβλήτων", δηλαδή σταθμούς όπου μπορείτε να ξαναγεμίσετε το μπουκάλι νερό σας, καφετέριες όπου μπορείτε να πάρετε έκπτωση αν φέρετε το δικό σας φλιτζάνι και μέρη που θα βάλουν το φαγητό που παραγγείλατε στο δικό σας κουτί φαγητού.

7.5 Swancy

Το Swancy είναι μια εφαρμογή, της οποίας ο στόχος είναι, να περιορίσει τον αριθμό των ρούχων που τείνουν να αγοράζουν οι άνθρωποι στις μέρες μας και κατά συνέπεια να περιορίσει το αποτύπωμα άνθρακα που παράγει η βιομηχανία της μόδας. Η ιδρυτής (Kristin Grostad) λέει ότι δεν είναι απαραίτητο να αγοράζεις νέα πράγματα, αφού τα πράγματα που αναζητούν οι άνθρωποι είναι ήδη εκεί έξω, στο σπίτι κάποιου και έτοιμα να χρησιμοποιηθούν από άλλο άτομο. Η λειτουργία της εφαρμογής είναι παρόμοια με αυτή μιας εφαρμογής γνωριμιών. Αλλάζεις ρούχα για να βρεις ένα ταίρι. Η εφαρμογή συμφωνεί με τις βιώσιμες ικανότητες καθώς αποτελείται από μια κυκλική οικονομία και μειώνει την κατανάλωση καθώς και την αγοραστική συμπεριφορά.

7.6 BlaBlaCar

Το BlaBlaCar είναι μια εφαρμογή που καθιστά δυνατή την ελαχιστοποίηση της ποσότητας των καυσαερίων που απελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα, καθώς χάρη στην πλατφόρμα μπορείτε να βρείτε ένα άτομο (είτε οδηγό είτε συνεπιβάτη) που θέλει να φτάσει στο ίδιο μέρος με εσάς. Κατά συνέπεια, όχι μόνο και οι δύο εξοικονομείτε χρήματα σε καύσιμα, αλλά βοηθάτε και το περιβάλλον ελαχιστοποιώντας τις εκπομπές CO₂. Για λόγους ασφαλείας, όλοι οι χρήστες υποχρεούνται να ανεβάσουν μια φωτογραφία των ταυτοτήτων τους.

7.7 Good Guide

Το Good Guide είναι μια εφαρμογή που βαθμολογεί για εσάς, χρησιμοποιώντας μια κλίμακα από το 1 έως το 10, τις κοινωνικές, υγειονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις διαφόρων προϊόντων που διατίθενται στην αγορά. Η λίστα αποτελείται από 210.000 προϊόντα και αποτελείται από προϊόντα διαφορετικών τύπων. Επιπλέον, η εφαρμογή είναι εύκολη στη χρήση καθώς μπορείτε, είτε να αναζητήσετε ένα συγκεκριμένο προϊόν πληκτρολογώντας το όνομά του, είτε μπορείτε να σαρώσετε τον γραμμωτό κώδικα του για να δείτε τα αποτελέσματα.

7.8 Giki

Υπάρχουν τρεις τύποι εφαρμογών Giki:

- Giki Bages, που χρησιμοποιείται για τη σάρωση προϊόντων για να διαπιστωθεί εάν είναι βιώσιμα ή όχι,
- Giki Zero, που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του τρόπου με τον οποίο οι πράξεις και ο τρόπος ζωής σας γενικά επηρεάζουν τον πλανήτη,
- Giki Zero Pro, που έχει σχεδιαστεί για μικρές επιχειρήσεις και οργανισμούς, έτσι ώστε οι υπάλληλοί τους να μπορούν να παρακολουθούν το αποτύπωμά τους άνθρακα και να αισθάνονται εξουσιοδοτημένοι να εισάγουν αλλαγές.

8. Περίληψη

Η ενότητα ξεκινά με μια σύντομη εισαγωγή στη σημασία της αλλαγής της ζωής μας και της υιοθέτησης βιώσιμων πρακτικών, δίνοντας μερικά παραδείγματα κλιματικών ανωμαλιών (πυρκαγιές, ρεύματα αέρα, ακραίες θερμοκρασίες) στην Ευρώπη ως απόδειξη ότι δεν μπορούμε να κάνουμε κατάχρηση του περιβάλλοντος και να συνεχίσουμε να ζούμε σαν να μην υπήρχε αύριο. Αντίθετα, πρέπει να σκεφτούμε τις μελλοντικές γενιές και τις αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης στη Γη.

Στη συνέχεια, η ενότητα παρουσιάζει βιώσιμες ικανότητες που παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕ) μέσω του πλαισίου GreenComp. Η ενότητα απαριθμεί τις ικανότητες (οι οποίες χωρίζονται σε 4 κατηγορίες: ενσωμάτωση αξιών βιωσιμότητας, υιοθέτηση της πολυπλοκότητας στη βιωσιμότητα, οραματισμός βιώσιμου μέλλοντος, δράση για τη βιωσιμότητα) μαζί με σύντομες περιγραφές σχετικά με το τι υποδηλώνει κάθε ικανότητα και πώς θα να γίνει κατανοητές για την αποφυγή ασάφειας και παρεξήγησης.

Στη συνέχεια, η ενότητα παρέχει ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής επιλεγμένων ικανοτήτων, ενθαρρύνοντας τη δια βίου μάθηση και εστιάζοντας στις ΜΜΕ, τους καθηγητές ΕΕΚ και τους μαθητές.

Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό, η ενότητα περιγράφει επιλεγμένα ψηφιακά εργαλεία που ασχολούνται με διάφορες πτυχές της βιωσιμότητας που θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν τη διαδικασία ενσωμάτωσης των πράσινων ικανοτήτων στην καθημερινή μας ζωή και στις καθημερινές μας ασχολίες. Τα ψηφιακά εργαλεία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: Refill, Spinlister, Too Good to Go και Almond.

9. Ερωτήσεις για Προβληματισμό

- 1) Ποια ικανότητα θεωρείτε πιο δύσκολο να ενστερνιστείτε και γιατί;
- 2) Ποιες εφαρμογές είστε διατεθειμένοι να εγκαταστήσετε στο κινητό σας τηλέφωνο και γιατί;
- 3) Υπάρχουν ικανότητες σύμφωνα με τις οποίες ζείτε;
- 4) Σε ποιες ικανότητες θα θέλατε να εργαστείτε;

10. Χρήσιμες αναφορές και πηγές

- 1) https://static.sustainability.asu.edu/schoolMS/sites/4/2018/04/Key_Competencies_Overview_Final.pdf
- 2) https://www.researchgate.net/publication/243973095_Competences_for_sustainable_development_and_sustainability_Significance_and_challenges_for_ESD

11. Βιβλιογραφία

Almond - Understand & Offset. GooglePlay.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=org.almond&hl=en&gl=US>

Campbell, L. (2021, April 1). *What you need to know about: Giki*. Good With Money.

<https://good-with-money.com/2021/04/01/what-you-need-to-know-about-giki>

*Can swapping clothes help curb our addiction to fast fashion and help the environment?*ITV.

(2019, June 14). <https://www.itv.com/news/2019-06-14/is-swapping-clothes-a-sustainable-way-to-renew-your-style>

*Do Small and Medium Enterprises have a small and medium environmental impact?*WILL.

(2022, March 23). https://solutionswill.com/en/blog_post/do-small-and-medium-enterprises-have-a-small-and-medium-environmental-impact/

GIS for Forestry. (2021, 16 april). ArcGIS StoryMaps.

<https://storymaps.arcgis.com/stories/1b5892f524024d1e9c855972ee126eba>

Hering, T. (2020, 15 october). 10 Ways a Small Business can Adopt Green Practices and Reflect Environmental Sustainability. <https://www.linkedin.com/pulse/10-ways-small-business-can-adopt-green-practices-reflect-tom-hering/>

<https://www.linkedin.com/pulse/10-ways-small-business-can-adopt-green-practices-reflect-tom-hering/>

Hodgkins, K. (2014, April 22). *Daily App: GoodGuide helps you find green, healthy and socially responsible products*. Engadget. https://www.engadget.com/2014-04-22-daily-app-goodguide-helps-you-find-green-healthy-and-socially.html?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAANawvrjJtUDj2TURtNijvVmRYjVrS7M7mE8tsAuMJKgPJ5UyCFVtUk2yHzSgvIzVeH-L8hr80IDm-NiHqH3HYpDfzCdBhvqDI-aM90UjN_zDCxzvRxLpaXNXVAjBc9K3x4ZTLujO0drJ7-tsCdAKJMZJwmj6iSniuHDcV_H4xTZL

https://www.engadget.com/2014-04-22-daily-app-goodguide-helps-you-find-green-healthy-and-socially.html?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAANawvrjJtUDj2TURtNijvVmRYjVrS7M7mE8tsAuMJKgPJ5UyCFVtUk2yHzSgvIzVeH-L8hr80IDm-NiHqH3HYpDfzCdBhvqDI-aM90UjN_zDCxzvRxLpaXNXVAjBc9K3x4ZTLujO0drJ7-tsCdAKJMZJwmj6iSniuHDcV_H4xTZL

https://www.engadget.com/2014-04-22-daily-app-goodguide-helps-you-find-green-healthy-and-socially.html?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAANawvrjJtUDj2TURtNijvVmRYjVrS7M7mE8tsAuMJKgPJ5UyCFVtUk2yHzSgvIzVeH-L8hr80IDm-NiHqH3HYpDfzCdBhvqDI-aM90UjN_zDCxzvRxLpaXNXVAjBc9K3x4ZTLujO0drJ7-tsCdAKJMZJwmj6iSniuHDcV_H4xTZL

https://www.engadget.com/2014-04-22-daily-app-goodguide-helps-you-find-green-healthy-and-socially.html?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAANawvrjJtUDj2TURtNijvVmRYjVrS7M7mE8tsAuMJKgPJ5UyCFVtUk2yHzSgvIzVeH-L8hr80IDm-NiHqH3HYpDfzCdBhvqDI-aM90UjN_zDCxzvRxLpaXNXVAjBc9K3x4ZTLujO0drJ7-tsCdAKJMZJwmj6iSniuHDcV_H4xTZL

https://www.engadget.com/2014-04-22-daily-app-goodguide-helps-you-find-green-healthy-and-socially.html?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAANawvrjJtUDj2TURtNijvVmRYjVrS7M7mE8tsAuMJKgPJ5UyCFVtUk2yHzSgvIzVeH-L8hr80IDm-NiHqH3HYpDfzCdBhvqDI-aM90UjN_zDCxzvRxLpaXNXVAjBc9K3x4ZTLujO0drJ7-tsCdAKJMZJwmj6iSniuHDcV_H4xTZL

How It Works. SpinLister. <https://www.spinlister.com/>

Joint Research Centre (JRC). (2022). *GreenComp: The European sustainability competence framework*.

Life with less plastic made easy. Refill. <https://www.refill.org.uk/>

Masterson, V. (2022, May 18). *8 climate change records the world smashed in 2021*. World EconomicForum. <https://www.weforum.org/agenda/2022/05/8-climate-change-records-world-2021/>

Refill. GooglePlay.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=uk.geovation.refill&hl=pl&gl=US>

Too Good To Go: End Food Waste. GooglePlay.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.app.tgtg&hl=en&gl=US>

Your pick of rides at low prices. BlaBlaCar. <https://www.blablacar.co.uk/>

Think Carbon. Giki. <https://giki.earth/>

**Co-funded by
the European Union**

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project Number [2021-1-EL01-KA220-VET-2021-1-EL01-KA220-VET-000033152]